

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci zložiteľky **F., a.s. v likvidácii**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej JUDr. M., advokátkou Advokátskej kancelárie L. s.r.o., so sídlom v B., vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2 U 1/2008, na dovolanie zložiteľky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. augusta 2008 sp. zn. 7 CoD 19/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Návrhom z 26. septembra 2006 sa zložiteľka domáhala, aby súd prijal do úschovy sumu 962 Sk, ktorú chcela zložiť za účelom splnenia jej dlhu voči príjemcovi J., bývajúcemu v K.. Uviedla, že jeho akcie vyhlásila za neplatné, predala ich a výťažok chce zložiť do úschovy súdu (§ 214 ods. 4 a 5 Obchodného zákonníka), lebo po tom, ako mu výťažok zaslala poštou, nebol adresátom prevzatý. Podľa jej právneho názoru ide tu o prípad, v ktorom ako zložiteľka (dlžníčka) nemôže splniť záväzok z dôvodu, že príjemca (veriteľ) je v omeškaní, lebo neprijal ňou riadne ponúknuté plnenie (výťažok).

Okresný súd Námestovo uznesením z 18. júna 2008 č.k. 2 U 1/2008-31 návrh zamietol s poukazom na skutkové zistenie, že príjemca zomrel 12. januára 2003, teda ešte pred podaním návrhu na súd, a preto sa nemohol dostať do omeškania.

Na odvolanie zložiteľky Krajský súd v Žiline uznesením z 28. augusta 2008 sp. zn. 7 CoD 19/2008 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd tak rozhodol podľa § 219 O.s.p. majúc za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne. Bol zhodného názoru ako súd prvého stupňa, že dôvod pre zloženie peňažnej sumy do úschovy súdu uvádzaný zložiteľkou v návrhu - omeškanie veriteľa - už v čase podávania návrhu (26. september 2006) neexistoval, nakoľko príjemca dňa 12. januára 2003 zomrel. Z uvedeného vyvodil, že podmienky ustanovenia § 185a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 522 Občianskeho zákonníka neboli v danom prípade splnené.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie zložiteľka. Namietala, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ako i právo na spravodlivú súdnu ochranu a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uviedla, že smrť príjemcu, nepoznanie dedičov príjemcu alebo pochybnosť o tom, kto je veriteľom, sú dôvodom na prijatie peňazí do úschovy a nie na zamietnutie návrhu na prijatie do úschovy ako to nesprávne urobili súdy nižších stupňov. Rozhodnutie dovolacieho súdu o jej dovolaní považovala za dôležité, „pretože jedine Najvyšší súd Slovenskej republiky môže svojím rozhodnutím a vydaním prípadného stanoviska vo veci úschov, usmerniť slovenské okresné a krajské súdy tak, aby rozhodovali o návrhoch na úschovu v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a neodnimali zložiteľovi (a určite aj mnohým iným zložiteľom) možnosť konať pred súdom a neporušovali právo zložiteľa na spravodlivú súdnu ochranu“. Z týchto dôvodov žiadala, aby uznesenie odvolacieho súdu bolo zrušené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné. Dovolateľka v prejednávanej

veci napadla dovolaním uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Podľa ustanovenia § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na to, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nie je zmeňujúce v zmysle § 239 ods. 1 O.s.p., ale také potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uvedené v § 239 ods. 2 O.s.p., nemožno prípustnosť dovolania zložiteľky z týchto ustanovení vyvodiť.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku a uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

V občianskom súdnom konaní môže dôjsť k viacerým nesprávnostiam. Občiansky súdny poriadok počíta s možnosťou, že súd v konaní nerozhodne vecne správne alebo sa dopustí procesných pochybení; v nadväznosti na stupeň závažnosti pochybenia súdu (jeho dôsledkov na procesné práva a povinnosti účastníkov konania) Občiansky súdny poriadok upravuje jednotlivé možnosti ich nápravy aj v dovolacom konaní. Najzávažnejšie procesné

vady považuje za dôvod, ktorý pri splnení ostatných zákonných podmienok zakladá prípustnosť dovolania v každom prípade výskytu takejto vady (viď § 237 O.s.p.). Iné procesné vady (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotné tieto vady ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá, lebo spôsobuje „len“ vecnú nesprávnosť rozhodnutia, nie však jeho zmätočnosť. Dovolanie je v týchto ustanoveniach upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu, a preto ani zohľadniť vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Zo spisu nevyplýva, že by v prejednávanej veci súdy v prípade zložiteľky nerešpektovali niektoré z týchto práv. Nič tiež nenasvedčuje tomu, že by nezachovali rovnosť účastníkov konania alebo že by niektorú z procesných strán na úkor druhej zvýhodnili. Dovolanie preto podľa § 237 písm. f/ O.s.p. prípustné nie je.

V dovolaní sa odvolaciemu súdu tiež vytýka, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. K odňatiu možnosti dovolateľky pred súdom konať nemohli viesť

ani právne závery, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutia, lebo ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd svojím rozhodovaním neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka. I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ dovolateľka považuje rozhodnutie dovolacieho o jej dovolaní za dôležité, „pretože jedine Najvyšší súd Slovenskej republiky môže svojím rozhodnutím a vydaním prípadného stanoviska vo veci úschov, usmerniť slovenské okresné a krajské súdy tak, aby rozhodovali o návrhoch na úschovu v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a neodnámali zložiteľovi (a určite aj mnohým iným zložiteľom) možnosť konať pred súdom a neporušovali právo zložiteľa na spravodlivú súdnu ochranu“, treba uviesť, že odvolací proti svojmu uzneseniu nepripustil dovolanie v zmysle ustanovenia § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Zákonná úprava prípustnosti dovolania je kogentná a teda v prípade, že odvolací súd nevysloví prípustnosť dovolania, ako je tomu v danej veci, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj napr. R 38/1993).

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľkou namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie zložiteľky je neprípustné, a preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Vzhľadom na dôvod, pre ktorý bolo potrebné dovolanie odmietnuť, nemohol sa dovolací súd zaoberať rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková